תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר מועד

פסקי תוספות על מגילה

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על מגילה

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-מגילה/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 5
פירוש ב 5
פירוש ג 5
פירוש ד 5
פירוש ה 5
פירוש ו 5
פירוש ז 5
פירוש ח 5
פירוש ט 6
פירוש י 6
פירוש יא 6
פירוש יב 6
פירוש יג 6
פירוש יד 6
פירוש טו 6
פירוש טז 6
פירוש יז 7
פירוש יח 7
פירוש יט 7
פירוש כ 7
פירוש כא 7
פירוש כב 7
פירוש כג 7
פירוש כד 7
פירוש כה 8
פירוש כו 8
פירוש כז 8
פירוש כח 8
פירוש כט 8
פירוש ל 8
פירוש לא 8
פירוש לב 8
פירוש לג 9
פירוש לד 9
פירוש לה 9
פירוש לו 9
פירוש לז 9
פירוש לח 9
פירוש לט 9
פירוש מ 9
פירוש מא 10
פירוש מב 10
פירוש מג 10
פירוש מד 10
פירוש מה 10
פירוש מו 10
פירוש מז 10
פירוש מח 10
פירוש מט 10
פירוש נ 11
פירוש נא 11
פירוש נב 11
פירוש נג 11
פירוש נד 11
פירוש נה 11
פירוש נו 11
פירוש נז 11
פירוש נח 12
פירוש נט 12
פירוש ס 12
פירוש סא 12
פירוש סב 12

פירוש סג 12
פירוש סד 12
פירוש סה 12
פירוש סו 12
פירוש סז 13
פירוש סח 13
פירוש סט 13
פירוש ע 13
פירוש עא 13
פירוש עב 13
פירוש עג 14
פירוש עד 14
פירוש עה 14
פירוש עו 14
פירוש עז 14
פירוש עח 14
פירוש עט 14
פירוש פ 14
פירוש פא 14
פירוש פב 15
פירוש פג 15
פירוש פד 15
פירוש פה 15
פירוש פו 15
פירוש פז 15
פירוש פח 15
פירוש פט 15
פירוש צ 16
פירוש צא 16
פירוש צב 16
פירוש צג 16
פירוש צד 16
פירוש צה 16
פירוש צו 16
פירוש צז 16
פירוש צח 16
פירוש צט 17
פירוש ק 17
פירוש קא 17
פירוש קב 17
פירוש קג 17
פירוש קד 17
פירוש קה 17
פירוש קו 17
פירוש קז 17
פירוש קח 18
פירוש קט 18
פירוש קי 18
פירוש קיא 18
פירוש קיב 18
פירוש קיג 18
פירוש קיד 18
פירוש קטו 18
פירוש קטז 19
פירוש קיז 19
פירוש קיח 19
פירוש קיט 19
פירוש קכ 19

פירוש א

דבר שפשט בכל ישראל גדול יכול לבטל ולא קטן ואי לא פשט אפי' קטן יכול לבטל ואי עמדו עליהם בנפשותם כגון י"ח דבר שנאספו והרגו אלו באלו אפי' אליהו אין יכול לבטל. (דבר זה הוא בתוספות במסכת ע"ז דף ל"ו ע"א):

פירוש ב

תענית אסתר קרוי על שם שבי"ג באדר נקהלו להתענות וג' צריך בת"צ כמו במשה שנלחם בעמלק ואהרן וחור שהיו שלשה וכשחל פורים באחד בשבת הוה תענית ביום ה' ולא בע"ש דאין שהות מפני כבוד שבת ומה שאין מתענין בניסן כמעשה שהיה לפי שאין מתענין בניסן (ד"ז ברא"ש):

פירוש ג

כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון נוהג אף בח"ל. [ד"ז בר"ן בשם התוס']:

פירוש ד

אין נותנין שלום לחבירו בשדה ובלילה. ד"ה חיישינן: דף ג

פירוש ה

אין מועד בפני תלמיד חכם ודוקא בפניו ויום שמועה כבפניו דמי: ד"ה אין מועד: ע"ב

פירוש ו

מת מצוה וכל מתים הן קודמין לתלמוד תורה. ד"ה מת:

פירוש ז

כל זמן שהמת בעיר א"צ לבטל לימודו כי אם בשעת קבורה:

פירוש ח

תלמיד חכם שמת בית מדרשו דוקא בטל. (ד"ז במס' מ"ק דף כ"ב ע"ב):

פירוש ט

עיר גדולה הויא שיש בה י' בטלנין שמתפללין במנין וקורין בס"ת. הכפרים עם קריאת מגילה קורין גם ויבא עמלק הכפרים קורין בעיר ביום הכניסה. כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא אחרים ידי חובתן הכא לא שייך לא תתגודדו כיון דשני עיירות הן:

פירוש י

נשים אין מוציאות מקרא מגילה אלא נשים אחרות. ד"ה נשים: דף ד

פירוש יא

נשים חייבות בג' סעודות ואם לא הזכירו שבת בסעודה ג' בברכת המזון חוזרות:

פירוש יב

גם בי"ט דורשין אע"פ שדורשין לפניו ל' יום. ד"ה מאי:

פירוש יג

אומר ר"ת דזמן מברך בלילה וביום. ד"ה חייב:

פירוש יד

אין נזהרין בהוצאת י"ט משום דכרכין שלנו מוקפין חומה ובתים ודינן ככרמלית ואין רחבים ט"ז אמות. ד"ה ויעבירנו: דף ד ע"ב

פירוש טו

אף בזמנה אין קורין אלא בעשרה והיהודים הדרים בכפרים סומכין על ר"ת לקרותה ביחיד:

פירוש טז

דברים שיודעין שהם מותרים ואחרים נהגו בהן איסור אין להתירן אבל אם טעו בהן מתירין. ד"ה דברים: דף ה ע"ב

פירוש יז

שבת שחל בו ט' באב ממעטין לקנות צורכי חופה ובנין שמחה אבל שאר בניינים ונטיעות ואפי' אירוסין שרו. ד"ה ממעטין:

פירוש יח

פלטירין של אומות לעתיד ילמדו בהן תורה אבל בתי עבודת כוכבים לא אלא לשממה יהיו. ד"ה טרטיאות: דף ו

פירוש יט

לומר בסופה ארור המן ברוך מרדכי ארורה זרש ברוכה אסתר ברוכים כל ישראלים וחרבונה זכור לטוב. ד"ה דלא: דף ז ע"ב

פירוש כ

אוכל נפש שאפשר מעי"ט כגון מגבן אין לעשות בי"ט. ד"ה כאן:

פירוש כא

המודר מחבירו מאכל מותר בכלים שאין עושין בהן אוכל נפש בשוה פרוטה ואם משכירין כמוהו אסור. ד"ה אלא: דף ח

פירוש כב

דריסת הרגל בחצר קפדי ולא בבקעה. ד"ה דריסת:

פירוש כג

אשורית לשון הקודש ולא עברית ומה שקורין ללשון הקודש עברית משום אברהם שסיפר לשון עברי והוא לשון הקודש ונמסר לאשור שיצא מעצת הפלגה:

פירוש כד

ס"ת שחסר בו יריעה אין קורין בו חיסר פסוק אחד קורין בו חיסר פסוק וקראו ע"פ כשר עד רובו וכל שכן מקרא שכתבו תרגום. (ד"ה בשלמא): דף ט

פירוש כה

תולין בספרים ולא במזוזה ותפילין. ספרים נכתבים על גויל תפילין על קלף מזוזה על דוכסוסטוס:

פירוש כו

שאר ספרים שאין כתובין בספר ובדיו מצילין אותן מן הדליקה אבל מגילה דוקא בספר ובדיו. ד"ה ורב אשי:

פירוש כז

כרכים המוקפים חומה מימות יהושע בן נון תלו בו לכבוד א"י. לכ"ע לענין מגילה קדושת א"י קיימת (ד"ז משמע בגמ'): דף י ע"ב

פירוש כח

מורד במלכות צריך לדונו אך לא הלנת דין. ד"ה מורד: דף יד ע"ב

פירוש כט

דין אמת היינו שמרבה לחקור עדים שיכוונו דבריהן לאפוקי דין מרומה שיודע בברור שהדין מרומה. ד"ה זה הדן: דף טו ע"ב

פירוש ל

שיטה הארוכה קרויה לבינה והקצרה אריח. שירת הים הלבינה רחבה על גבי קצרה וסתומה מב' ראשיה ושירה זו כל ואת זה למעלה מזה והשמות זה למעלה מזה והיינו לבינה זה למעלה מזה איש בראש הדף ואת בסוף השיטה הראשונה עשרת בסוף הדף וצריך לכתוב בי"א שיטין:

פירוש לא

קריאת שמע נאמר בכל לשון לא השמיע לאזניו יצא א"צ לדקדק באותיותיה. ד"ז בגמרא: דף יז ע"א

פירוש לב

לא מצינו שצריך לקרות בס"ת מדאורייתא אלא פרשת זכור. ד"ה כל: דף יז ע"ב

פירוש לג

טעה ושכח ונזכר יתחיל אותה ברכה שטעה ויגמור על הסדר וכן בקריאת שמע והלל ומגילה. בתענית צבור שאומר ענינו בין גואל לרופא אם לא אמר אין מחזירין אם נזכר אחר שהתחיל ברכה שלאחריה אין להחזירו. ד"ה הסדיר:

פירוש לד

אשרי האיש ולמה רגשו שתי פרשיות הן או למנצח על מות לבן ולמה ה' תעמוד שתי פרשיות. ד"ה ודוד:

פירוש לה

אין נאה לדרוש ברבים אלא למי שיודע כל התורה כולה שנאמר מי ימלל וגו':

פירוש לו

אין להפסיק במגילה ובדיעבד יצא:

פירוש לז

אם שהה כדי לגמור כולה אין חוזר לראש. אין הלכה כתלמיד במקום הרב כי לא הוי בתראי כמו מאביי ורבא ואילך:

פירוש לח

לרש"י ס"ת צריכה שירטוט לר"ת אין צריכה שירטוט ומזוזה צריכה שירטוט: ד"ה תפילין: דף יח ע"ב

פירוש לט

שומרת יבם שנשא אחיו את אחותה או קידשה קודם שנפלה לפניו א"צ להמתין. ד"ה שקידש:

פירוש מ

דיו שלנו עושין מקליפת עץ ששמו כשף שקורין פרונשלי"ש ושורים אותו במים או ביין:

פירוש מא

בימי אמוראין לא היו בקיאין כל כך בחסירות ויתירות ומכל מקום יודעין הכל בעל פה:

פירוש מב

תפילין אין צריכין שירטוט כי אם שורה עליונה או בד' צדדין [וכן הא] דשלש אין כותבין. (ד"ז ברא"ש):

פירוש מג

אדרמינ"ט רגילין לתת לתוך הדיו. ד"ה קנקנתום:

פירוש מד

קלפים שלנו שאינן מעופצין כותבין עליהן. ד"ה דפתרא: דף יט

פירוש מה

בן עיר שהלך לכרך והיה שם בי"ד חל עליו חובת כרך וקורא כדין כרך וא"צ לקרות בי"ד. בן כפר שהיה בעיר בי"ד דינו כמוהם אפי' קרא כבר ביום הכניסה. ד"ה בן כפר:

פירוש מו

תופרין מגילה בגידין מראשה וסופה ואמצעיתה ומראש התפר עד הגיד כממנו ועד השני ומן השני עד השלישי כממנו עד סוף התפר. ד"ה ובלבד:

פירוש מז

במגילה ובכל ספרים צריך לשייר התפר שלא יקרע. ד"ה שיור: ע"ב

פירוש מח

חרש המדבר ואינו שומע הרי הוא כפקח ואפ"ה לא יקרא המגילה. ד"ה חוץ:

פירוש מט

קטן שהגיע לחינוך והוא חייב מדרבנן אין מוציא אחרים דמגילה נמי דרבנן אבל בברכת המזון מוציא אחרים שאכלו שיעור דרבנן. ד"ה ור"י:

פירוש נ

הזאה ביום וטבילה שלפניה בלילה ושלאחריה ביום וכן טבילת אזוב. ד"ה ולא טובלין: דף כ

פירוש נא

מילה שלא בזמנה אינה אלא ביום. ד"ה דכתיב:

פירוש נב

צאת הכוכבים אינן ככוכבים גדולים הנראין ביום ולא כקטנים הנראין בלילה. ד"ה והא קי"ל: ע"ב

פירוש נג

לא ספר העומר בלילה ימנה למחר בלא ברכה לא מנה בלילה אפ"ה ימנה בשאר לילות. ד"ה כל הלילה:

פירוש נד

אם רצה יקטיר אימורין וחלבים אחר חצות. צריך ליזהר לאכול מצה קודם חצות ואפילו אפיקומן דבמקום פסח קאי. ד"ה לאתויי: דף כא

פירוש נה

תרגום כתובים לא תקנו יונתן מפני תרגום דניאל דיש בו הקץ ואחד מן התנאים תקן. ד"ה ובמגילה ע"ב:

פירוש נו

אלמלא מקרא כתוב אלמלא בא' כלומר אם לא לא היה כן ואלמלי נגדו ביו"ד אלו נגדו. ד"ה אלמלא:

פירוש נז

הראשונים כשגורסין עמדו כולן אבל במסיבה היה הרב יושב ואחרים עומדין. קשות מיושב רכות מעומד (ד"ז בגמ'):

פירוש נח

עכשיו קורא השליח צבור עם כל הקרואים שלא לבייש את שאין יודע. ד"ה תנא: ע"ב

פירוש נט

מפטירין בשבת קודם מוסף שהעם בטילין ממלאכה:

פירוש ס

ויבא עמלק אין בפרשה כי אם ט' פסוקים ואינו מחובר לפרשה שלמעלה. ד"ה אין:

פירוש סא

מצוה בראשון לכך נהגו בפסח שעושין שלשה מצות ועושין סימן בכל אחת:

פירוש סב

בר"ח יכול השלישי לקרות פרשת וביום השבת. אין משיירין בפרשה פחות מג' פסוקים וכן אין מתחילין. מה שתקנו ברכה תחלה וסוף הוא בשביל זה. ד"ה ואם: דף כב

פירוש סג

מה שמתחילין ויחל ואינה כי אם שני פסוקים אחר הפרשה ההפסק אין ידוע כל כך. בא"ד:

פירוש סד

אין לחזור ולקרות מה שקראו לפניו אך בחג קורא הרביעי מה שקראו לפניו. ד"ה שאני:

פירוש סה

מה שנופל שליח צבור בתחינותיו ברצפה לפי שהופך על צידו. ד"ה ואב"א: ע"ב

פירוש סו

ביום הכפורים שמתענין רגילין להרבות בתחינות ותפלות ואף בימיהם אמרו כמו אתה כוננת:

פירוש סז

בתעניות ובט' באב במנחה מפטיר השלישי. ד"ה חד אמר: דף כג

פירוש סח

בשבת ויום טוב ויוה"כ המפטיר חוזר וקורא הפסוקים שקראו כבר לפי שתקנו לומר קדיש בין הקרואים למפטיר ותקנו ברוך ה' לעולם ויראו עינינו וקדיש בערבית להודיע שתפלת ערבית רשות. וכשיש שתי ספרי תורות כגון בי"ט אומרים קדיש אחר סיום ס"ת הראשון והמפטיר קורא בשנייה וכשיש ג' ספרי תורות אומרים קדיש אחר השנייה והמפטיר קורא בשלישית והקדיש גורם שהמפטיר אינו מן המנין. מה שהקטנים אומרים הפטרות לחנכן כיון דקיי"ל קטן עולה. בכל שבת אין נוטלין ס"ת שנייה לקרות וביום השבת. ד"ה כיון:

פירוש סט

אין מנהגינו לתרגם בשאר ימות השנה. ד"ה לא: ע"ב

פירוש ע

התחיל השליח צבור להתפלל בעשרה והלכו מקצתן גומרין. אם יש ו' שלא שמעו קדיש וברכו יכולים לפרוס ואפי' בשביל יחיד פורסים ואפי' קרא כבר קריאת שמע יכול בעצמו לחזור ולפרוס כגון שליח צבור שהתפלל בלחש וחוזר ומתפלל בקול רם ואע"פ שכולנו בקיאין עכשיו ור"ת לא רצה לפרוס על שמע כיון ששמעו כולן קדיש וברכו חוץ ממנו ולא לעמוד לפני התיבה לפרוס בברכו. ד"ה ואין:

פירוש עא

דבר שבקדושה אומר בעשרה כגון נ"כ ונברך ה' אלהינו ומפטיר וברכו. [ד"ז בגמ']:

פירוש עב

ברכת אבלים שבברכת המזון אל אמת דיין אמת שופט כו' לא הוי בעשרה בתשובת הגאונים ברכת אבלים אתם אומרים על הכוס ברוך מנחם אבלים אנן אין אנו נוהגין לומר אבל אתם שתקנו לכם חכמים ואבותיכם ורבותיכם הראשונים אמרו אותה בלא עשרה. (ד"ז בראי"ש):

פירוש עג

מנהגינו לקרות פסוק אחד בנביא ובתחלת הפרשה ג'. ד"ה ובנביא: דף כד

פירוש עד

תימה שמתרגם ויאמר יהושע אל העם התקדשו ויש שם שלשה פסוקים עד בעת ההיא. ד"ה ואם:

פירוש עה

כה אמר ה' חנם נמכרתם בכל ספר שלנו אין פרשה בין אלו פסוקים:

פירוש עו

אין עובר לפני התיבה יחף או לבוש בגד קרוע וכתפיו וזרועותיו ערומות. ד"ה פוחח:

פירוש עז

לא נתמלא זקנו אין יורד לפני התיבה בתענית אלא זקן ורגיל ובהביא שתי שערות באקראי בעלמא ולא בקביעות. ד"ה ואינו:

פירוש עח

נשים פטורות ממ"ע שהזמן גמרא אפי' מדרבנן וסומא חייב מדרבנן. ד"ה מי:

פירוש עט

אין להסתכל בכהנים כשנושאין כפיהן במקדש מפני כיהוי עין ועכשיו מפני היסח הדעת:

פירוש פ

מה שהורידו את רבי חייא לפני התיבה כשהיה מכוין היה קורא ח' יפה וגם ע"י אליהו שצוהו למהר גאולה. ד"ה כשאתה: ע"ב

פירוש פא

סומא בא' מעיניו לא ישא כפיו ואם רגיל בעירו מותר אפי' במומין בידיו. ד"ה אם:

פירוש פב

לתפור תפילין שלא יכווצו ויקלקל רבוען לפי שנעשה מעור הבתים אבל אנו נוהגין לעשות תיתורא מעור אחר. ד"ה בתפרן:

פירוש פג

אין לומר יברכוך טובים שמוציא את הפושעים מן הכלל בתפלתו. ד"ה יברכוך: דף כה

פירוש פד

הפייט יסד צדקו אותו ואת בנו ומביא הפסוק יודע צדיק נפש בהמתו משמע שהן רחמים והא דאין אומרים על קן צפור הגיעו רחמיך מפני שמטיל קנאה. ד"ה מפני:

פירוש פה

מפטירין במרכבה. ד"ה אין:

פירוש פו

עושה מצות מאהבת שכר ויראת יסורין אינו טוב מאהבת ה' ויראתו הוי לשמה. ואהבה ויראה על כל אהבת אברהם אבינו כעין איוב ועוד יראה ואהבה אחרת הנותן סלע על מנת שיחיו בניו ואינו תוהא אם אין באה שאילתו וכן יראת עונשו:

פירוש פז

אנו מפטירין התשפוט את עיר הדמים וכו':

פירוש פח

אין להניח נביאים וכתובים על התורה אבל לדבק מותר:

פירוש פט

אין מוכרין בית הכנסת של כרכים אפי' לא נתנו לבניינו ואם יש אדם גדול שנתנו על דעתו מותר. ד"ה כיון: דף כו

פירוש צ

של כרכין לא מהני שמכרו בשבעה טובי העיר אלא בשל כפרים העומד לימכר. (ד"ז בהרא"ש):

פירוש צא

לא לסתור בית הכנסת אלא אם כן יש בית הכנסת אחר:

פירוש צב

צ"ע אם מותר ליכנס בבית הכסא בתפילין של יד דמחופין עור:

פירוש צג

יריעה שפורסין על הארון בפנים ובחוץ הויא תשמישי דקדושה. ד"ה מריש:

פירוש צד

מה שמבטלין כלי עץ בפני הנקב חוצץ מפני הטומאה:

פירוש צה

הלכה כריב"ל לגבי ר"י בכל דוכתא. ד"ה כוותיה: דף כז

פירוש צו

אין להשתין תוך ד' אמות של תפלה אפי' שהה [כדי] מהלך ארבע אמות. ד"ה לא ע"ב

פירוש צז

אין לכנות שם לחבירו אפי' אין גנאי לו המכנה שם היינו כנוי פגם משפחה. ד"ה ולא כניתי:

פירוש צח

הזהיר בקידוש היום ממלאין לו גרבי יין. ד"ה הניחה:

פירוש צט

אין (דרך) לעשות קפנדריא לבית הכנסת אפי' היה שביל מעיקרא או נכנס שלא לעשות קפנדריא:

פירוש ק

בשבת וי"ט אין לישראל גדול לקרות לפני כהן אם לא דכייף ליה ובשני ובחמישי מותר. רשאי לומר לעם הארץ לברך ברכת המזון ואפילו תלמיד חכם בזמן הזה מזמנין על עמי הארץ:

פירוש קא

אין נקרא ותרן אלא הגומל חסדים ובעל צדקות:

פירוש קב

אע"פ שאסור להשתתף עם עובד כוכבים מ"מ אם כבר בא לידי שבועה מותר לקבלה ר"ת התיר לקבל מהן שבועה בזמן הזה. ד"ה תיתי: דף כח

פירוש קג

בתי כנסיות אין אוכלין בהן ואין נכנסין בהן מפני הגשמים ואסור לזורען בחורבנן. ד"ה בתי כנסיות: ע"ב

פירוש קד

אין לומר בחיי חכם כגון תלמיד חכם כשימות. כשאדם גדול מספיד באין כ"ע לכבודו:

פירוש קה

מת מצוה קונה מקומו ויקברוהו במקום שמוצאין אותו. ד"ה מבטלין: דף כט

פירוש קו

אסור לעשות מלאכה בשעת קבורת מת אפילו לעם הארץ. ד"ה הנ"מ:

פירוש קז

הגינות והאילנות שנטועין בבית הקברות מותרין כיון שאינן על הקברים עצמן. ד"ה אין:

פירוש קח

מה שאין קורין בשבועות שור או כשב לפי שכבר אמרוהו בפסח עם פרשת עומר:

פירוש קט

אין מפסיקים בין פרשת פרה לפרשת החדש כדי לטהר ברגל:

פירוש קי

מה שקורין במועדים וראש השנה ויום הכפורים בקרבנות היום הן על פי קבלה ויש קצת סמך. ר"ח שחל בא' בשבת מפטירין ביהונתן אף כי לא שייך למה שקראו:

פירוש קיא

משך תורא כו' לא ישתנה סדרו רק כשחל פסח בחמישי והטעם לעולם יש לקרות בסדר הכתוב בתורה אלא שיום ראשון ושביעי שלי"ט מפסיקין. ד"ה והאידנא: דף לא

פירוש קיב

במנחת יום כפורים פרשת עריות כדי להבדילן מן הנשים שמתקשטות בו ביום יותר משאר ימים טובים כדאמרינן בשילהי תענית גם לומר כשם שאמרת שלא לגלות ערוה [כך לא תגלה ערותם בעונותם]. ד"ה במנחה:

פירוש קיג

בשמחת תורה מפטירין ויהי אחרי ואמר שרב האי תקנה וקשה לשנות מן התלמוד. ד"ה למחר:

פירוש קיד

כשר"ח אדר בא באחד בשבת מפטירין יהוידע וכן ר"ח ניסן מפטירין אתמול באחד לחדש ולא מחר חדש כדי להודיע שיארע ר"ח באותו שבוע. ד"ה מפטיר:

פירוש קטו

ר"ח אב [שחל] בשבת מפטירין שמעו בשבת שלפני ט' באב חזון ישעיהו ולאחר ט' באב ז' נחמתא ותרתי תשובה. אנן קורין ויחל בתענית. שבת שחל ט' באב בתוכה אסור כיבוס ולא מר"ח. ד"ה ר"ח: ע"ב

פירוש קטז

גליונים שלמעלה ולמטה יש בהן קדושה. ד"ה הלוחות: דף לב

פירוש קיז

ס"ת כשמהדקו מהדקו בפנים ולא בחוץ ר"ל קשר מטפחת ס"ת. ד"ה גוללו:

פירוש קיח

משתמשין בבת קול אע"ג דכתיב לא תנחשו סימן יש. ד"ה מנין:

פירוש קיט

דרכן היה לשנות משניות בזמרה וע"י כן יזכרו. ד"ה והשונה:

פירוש קכ

אין לאחוז ס"ת בלא מטפחת. ד"ה בלא: